

مقایسه تطبیقی اشعار سیاسی

پروین اعتصامی و محمد حسین مهریار از عصر پهلوی به بعد

انتشارات طیفی

سرشناسه	: لطفی، بهزاد، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	: مقایسه تطبیقی اشعار سیاسی پروین اعتصامی و محمدحسین شهریار از عصر پهلوی به بعد / بهزاد لطفی.
مشخصات نشر	: کرج: انتشارات ملومه، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۳ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۰۲-۰۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: اعتصامی، پروین، ۱۲۸۵ - ۱۳۲۰ -- نقد و تفسیر
موضوع	: شهریار، محمدحسین، ۱۲۸۵ - ۱۳۶۷ -- نقد و تفسیر
موضوع	: ادبیات تطبیقی
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
رده بندی کتبی	: IPIR ۷۶۱۷/م۶ ۱۳۹۴
رده بندی دیوپی	: ۱/۶۲۴۸
شماره کتابشناسی	: ۴۱۰۸۰۲۳

مقایسه تطبیقی اشعار سیاسی پروین اعتصامی و محمدحسین شهریار از عصر پهلوی به بعد

تألیف: بهزاد لطفی

چاپ: اول / ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۰۲-۰۵-۱

حروفچینی و صفحه آرایی: مهرداد کمال پور

ویرایش: اعظم مقدم

طرح جلد: فائزه رهگذر

نظارت چاپ: خسرو نظری ملومه

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: پردیس دانش

حق چاپ برای مولف محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه.....
	فصل اول - چارچوب نظری
۱۰	زبان و سیاست در چارچوب نظری.....
۱۲	رابطه تحولات اجتماعی و اقتصادی تحولات گفتمانی.....
۱۵	ویتگنشتاین فیلسوف قرن ۲۰.....
۱۹	زبان و بازنمایی در عصر کلاسیک.....
۲۱	شعر سیاسی در ایران.....
۲۳	احمد شاملو، چهره شاخص گفتمان غیریت.....
۲۵	محمود دولت آبادی و اثر برجسته اش «کلیدر».....
۲۶	زمینه های پیدایی گفتمان دهه ۵۰.....
۲۸	واقعگرایی سوسیالیستی و نخستین پیشاهنگانش.....
۳۱	ویژگیهای شعر سیاسی.....
۳۲	تعریف شعر و عناصر سازنده ی آن.....
۳۶	مدل شعر سیاسی.....
۳۸	عوامل سیاسی تاثیر گذار بر اشعار سیاسی در زمان پهلوی دوم.....
۴۶	جمع بندی.....

فصل دوم - خاستگاه اشعار محمد حسین شهریار و پروین اعتصامی

۴۸	مقدمات و علل و عوامل ظهور انقلاب و ادبیات عصر مشروطیت
۵۱	تنزل یا سلب اعتبار دربار و حکومتمیان در نزد شاعران
۵۲	رویگردانی شاعران از پادشاه و دربار پس از استقرار مشروطیت
۵۷	زمینه های شکل گیری گفتمان مشروطه (۱۳۱۴-۱۳۲۴ ه ق)
۶۹	جلوه ها و ادب های گوناگون گفتمان مشروطیت (۲۴-۱۳۱۴ ه ق)
۶۹	روزنامه
۷۰	تاریخ ورود روزنامه ایران
۷۱	روزنامه های دولتی
۷۲	روزنامه های غیر دولتی
۷۳	شبنامه
۷۴	چاپ و نشر کتاب
۷۵	سیاست نامه
۷۶	اندرزنامه در دوران قاجاری
۷۷	سفرنامه
۷۹	تصنیف و ترانه
۷۹	طنز
۸۰	زبان دوران مشروطیت
۸۲	ناسیونالیسم و پیشینه ی آن در ایران
۸۴	شعر سیاسی در دوره پهلوی دوم
۹۲	بنیان سیاسی زبان فارسی
۹۳	عوامل موثر و سازنده گفتمان دهه ۵۰
۹۳	تلویزیون، عامل مهم پدیده دو فرهنگی

مقایسه تطبیقی اشعار سیاسی

پروین اعتصامی و محمد حسین شهریار از عصر پهلوی به بعد

- موسیقی..... ۹۵
- جمع بندی..... ۹۸
- فصل سوم - مولفه های شعر سیاسی در اشعار محمد حسین شهریار و پروین اعتصامی
- زندگی نامه و مولفه های شعر سیاسی سید محمد حسین شهریار..... ۱۰۰
- ۲- زندگی نامه و مولفه های شعر سیاسی پروین اعتصامی..... ۱۲۸
- شعر اجتماعی - سیاسی از پروین اعتصامی..... ۱۳۸
- جمع بندی..... ۱۴۰
- نتیجه..... ۱۴۴
- وجوه اشتراک در اشعار سید محمد حسین شهریار و پروین اعتصامی..... ۱۴۹
- ویژگی و وجوه افتراق ده شاعر با یکدیگر..... ۱۵۰
- منابع و مآخذ..... ۱۵۳

مقدمه

ملت ما از حمایه ملی خود شاهنامه دلاوری و پایداری و غرور ملی و میهن دوستی و کشور داری آموخته و از ادبیات تعلیمی یادگارهای سعدی و مولوی و دیگران خصلت های بلند شکیبایی و انسان دوستی و تعاون و همکاری و وحدت و یگانگی و گذشت و محبت و عشق، الهام می گرفته و با این سلاح های منوئی در برابر دشمن ایستادگی می کرد و سرانجام وی را زیون و در خود مستحیل می ساخت.

به این ترتیب شاعران سهم بزرگی از بار عظیم حفظ استقلال میهن و پایداری در برابر بیگانگان را بر دوش داشته اند که برای مبارزه و رزم با دشمن از سلاح نیرومند شعر استفاده کرده اند.

پس برای ما شعر می تواند بصورت یک سرمایه فناپذیر فکری و به شکل مجموعه ای وسیع از اندرزهای حکیمانه و تجارب تاریخی و هم تبلور واکنش ملت ایران به ضل سلطه بیگانگان و مقابله با آنان باشد. به همین جهت ملت کهن سال ایران، به لحاظ تعداد شاعران پارسی گوی، طول عمر و میدان وسیع شعر پارسی، فرصت یافته است تا بیش از هر قوم دیگر برای افکار خود از شعر استفاده کند.

شعر فارسی نه فقط جولانگاه اساسی اندیشه ملت ایران است بلکه وسیله بقای آن در برابر رویدادهای سنگین تاریخ و یکی از علل بسیار با اهمیت راز بقاء ملت ما هم باید به شمار آید

مقایسه تطبیقی اشعار سیاسی

پروین اعتصامی و محمد حسین شهریار از عصر پهلوی به بعد

زیرا در درازنای سده های پُر هراس تاریخ کشور ما، تنها شمشیر و زور بازوی ما وسیله بقاء مان نبوده بلکه اندیشه و زبان و هنر و مخصوصاً شعر عمده سرمایه هستی و پایداری ما گردیده است و نه تنها این کار شگرف را انجام داده بلکه برای ما یک سلطنت وسیع فکری و فرهنگی هم در جهان پدید آورده است.

این خدمت شگرف زبان و شعر فارسی، همواره باید مد نظر قرار گیرد و شایسته است نسل معاصر و نسلهای آینده ایران از این نیرو و نگاهبانی کرده، از نفوذ و غلبه آن برای عظمت بیشتر آینده میهن ما، انجام آن ممکن است بهره گیرند.

در این پژوهش بر سر آن نیستیم که مجموع محتوای شعر فارسی ایران را به بررسی کشیم، بلکه مباحث و موضوعات خاص، در شعر سیاسی آن هم در عصر مشروطیت با توجه به مقایسه دو شاعر معاصر پروین اعتصامی و محمد حسین شهریار مورد نظر است، زیرا در همین عصر است که میهن ما با مسایل ملی و ملیت تازه ای رویاروی شده که در گذشته همانند نداشته است و در همین راستا نیز از شعر سیاسی باید طرح و بیان مسایل مزبور و پرداختن به آنها استفاده شده است.

رمن اله التوفیق

بهزاد انصافی

طائفان / تیر ۱۳۹۴